

3. Пукшин А., Гойванович Н. Позакласна робота з біології на базі ЗВО – основний етап формування дослідницьких умінь учнів профільних класів. *Проблеми та перспективи розвитку природничої освітньої галузі*: зб. наук. праць. Переяслав, 2022. С. 136–141.

4. Пукшин А., Гойванович Н., Мандзяк В. Формування дослідницьких умінь шляхом реалізації наукових проєктів екологічного спрямування. *Сучасний стан та перспективи розвитку біо- й агроценозів в умовах постійного техногенного забруднення*: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів (27-28 жовтня 2022 р., м. Дрогобич). Дрогобич, 2022. С. 201-205

ЗАРОДЖЕННЯ СВІТСЬКОЇ АРХІТЕКТУРИ В РОМАНСЬКОМУ СТИЛІ

Радченко В.В., Попченко І.С.

Головним змістом у зародженні світської архітектури романського стилю та перехідного періоду – був процес генезису феодалізму в Європі, що охопив всі сфери життя суспільства. Основні риси цього процесу і конкретні форми, в яких він проявлявся в різних регіонах, наклали глибокий відбиток на історію не тільки раннього середньовіччя, а й європейського феодалізму в цілому.

Народження нової Європи відбувалося в складній обстановці воєн, переселень, варварських вторгнень на територію Західної Європи і Візантії. З виникненням варварських королівств стабілізації ситуації не відбулося. Новоутворені королівства постійно воювали один з одним; аж до VIII-IX ст. по всій Європі мігрували численні племінні союзи, які не зуміли заснувати своїх держав: германські (свевів, герулів, гепідів, скірів), тюркські (гунів, аварів, протоболгар), іранські (аланів), слов'янські. Арабська експансія в VII ст. охопила Європу і з боку Візантії (особливо її азійських володінь), і з боку Іспанії, завойованої арабами на початку VIII ст. У X ст. в Західну і Центральну Європу вторглися угорці (кочівники-скотарі угро-фінського походження). З кінця VIII до середини XI ст. Західну і Південну Європу спустошували набіги норманів – північно-германських народів, що населяли Скандинавські країни. З X ст. почався період безперервної боротьби Давньоруської держави з кочівниками, що вторгалися в її південні області, аварами, новими хвилями угорців, пізніше з печенігами [1, с. 284].

Весь період раннього Середньовіччя, в рамках якого відбувся перехід від античності до середньовіччя, пройшов в Європі на тлі цих безперервних воєн, в боротьбі і взаємодії багатьох народів. Він

зайняв у всіх її регіонах п'ять-шість століть. В обстановці військових грабунків, спустошень і насильств ще більш поглиблювалися явища загального господарського, політичного і культурного занепаду, який наростає в Західній Римській імперії ще в III-V ст. [2, с. 75]. У раннє середньовіччя в Західній Європі прискорилися аграризація і деурбанізація господарського життя, значно скорочувалася торгівля, особливо сухопутна, закріплювалися натурально-господарські риси економіки, руйнувалася колишня римська державність [3, с. 98].

З цього і випливає роль зародження світської архітектури романського стилю та генезису феодалізму, як ключових чинників визначеного періоду. Ядро становить формування нового феодального способу виробництва, його основи – феодальної земельної власності в її різних формах, розчленування нового суспільства на власників землі, чи то окремі феодали, церква або держава, і, в тій чи іншій мірі, залежних від них дрібних сільських виробників, селян. Світська архітектура романського стилю супроводжується розвитком нових, феодальних форм позаекономічного примусу. Одночасно розвивалися нові, ранньофеодальні держави. Все це також призводить до суттєвих змін і в культурному житті суспільства, ідеологічної надбудови, соціальної психології.

Цей процес відбувався нерівномірно і асинхронно в різних частинах континенту: раніше всього – до X ст. – він завершився в континентальній Західній Європі. В Англії та Зарейнській Німеччині феодалізм склався в кінці XI – початку XII ст., у Візантії в XI–XII ст.

Зародження світської архітектури романського стилю та генезис феодалізму в різних частинах Європи відрізняються не тільки за темпами, але і за характером соціальних і політичних структур, що там склалися.

Процес феодалізації проходив не тільки на території колишньої Західної імперії і Візантії і прилеглих до них землях, а й у тих варварських народів, які раніше не мали прямих контактів з греко-римським світом. З цього випливає висновок, що багато народів переходили до феодалізму шляхом самостійного внутрішнього розвитку, поєднуючи особливості власних типів, структур, характерних ознак та переймаючи і застосовуючи загальні тенденції розвитку.

Список використаних джерел

1. Кодін В.О., Панов П.В. Архітектура та містобудування Західної Європи і Візантії III–XV століть: Нав. посібник. Х.: ХНАМГ, 2008. 249 с.

2. Лінч Д. Г. Середньовічна церква. Коротка історія. К.: Основи, 1994. 492 с.
3. Дюбі Ж. Європа в Середньовіччі/ Пер. з фр. В. Колесникова. Поліграмма, 1994. 316 с.

ПЕРЕВАГИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 ТА ПІД ЧАС ВОЄННИХ ДІЙ

Соловей Ю.М., Левшенюк В.Я.

У статті проаналізовано та наведено основні переваги дистанційного навчання в умовах сьогодення та подальша перспектива розвитку дистанційної освіти в Україні.

Ключові слова: дистанційне навчання та його переваги, інформаційні технології, форма навчання, мережа Інтернет.

Реалії сьогодення такі, що зараз спостерігається стрімкий перехід від індустріального до інформаційного суспільства. З огляду на це виникає низка змін у багатьох сферах держави. Загалом зміни стосуються і системи освіти та науки. Модернізація освіти вимагає нових підходів та викликів задля покращення навчання та професійної підготовки майбутніх учителів, готовності їх до нестандартних умов викладання. Освіта повинна бути готовою до швидких змін, а педагоги – вміти застосовувати нові методи і технології навчання.

Технології дистанційного навчання в Україні досліджували В. Биков [1-2], Н. Грицай [3], В. Кухаренко, Н. Морзе, В. Осадчий, К. Осадча, С. Семеріков, О. Співаковський та ін.

Метою статті є висвітлити переваги використання технологій дистанційного навчання у закладах освіти.

Сьогодні навчання – це важливий складник розвитку та успішності людини. Здобувачі освіти звикли навчатися та відвідувати школи й університети в очному режимі. Однак нещодавно наше суспільство зіштовхнулося зі складними викликами, які вплинули на навчання – пандемією COVID-19 та війною, яку розпочала російська федерація проти України.

Багато з учнів втратили можливість відвідувати заклади освіти, постала гостра проблема продовження навчання. І вирішенням цієї проблеми є дистанційна форма навчання – навчання за допомогою онлайн-платформ. На жаль, більшість закладів освіти в Україні не були готовими до такого розвитку подій, проте прийняли цей виклик та продовжили навчатися.